

צאת שבת	כניסת שבת	
20:28	19:12	ירושלים
20:31	19:30	בני ברק
20:33	19:24	חיפה
20:29	19:28	באר שבע

פרשת מטות מסעי

כוחה של תפילה

הרה"ג חגי שושן שליט"א, יועץ הלכתי לרב הראשי נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל, ראש בית ההוראה "שערי הלכה ומשפט", וראש תחום לימודי טוענים רבניים וטוענות רבניות במרכז י.נ.ר.

ביטל את הגזירות בתפילותיו. ועיין עוד בכלי יקר כתב (במדבר לה, ו) ובמ"ש מרן החיד"א (בספרו דבש לפי, ערך כהן גדול בשם ליקוטי האר"י ז"ל).

הוא אומר בגלל הכוח שהיה לו לכהן גדול ביום הכיפורים בתפילתו שהיה יכול לשנות את המציאות ע"י תפילתו שלא ייהרג איש, ולא ייהרג אדם אפי' בשוגג, ובכל זאת זה קרה כנראה שתפילתו לא הייתה מספיק חזקה כדי לשנות מציאות זו ולכן הוא נתבע על כך ואימו של הכהן הגדול כל הזמן בכוננות שהרוצח בשוגג לא יתפלל על בנה הכהן שימות.

ותביעה זו היא על כל אדם ואדם איש וביתו וכדברי מרן החפץ חיים בספרו חפץ חיים - שם עולם (חלק ב פרק יא) שאם נתבונן כשזכה אדם לדבר לפני מלך בשר ודם שהוא רק תפארת לפי שעה שאינו יכול להאריך אף ימי חייו בעצמו יותר מכפי הקצובים לו אפילו רגע אחד ובכל זאת אדם מתרגש כל כך בעומדו לפני המלך.

כך ק"ו באלף אלפים לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא אלהי השמים והארץ והוא חי וקים לנצח כשאדם מקיים איזה מצות עשה שבתורה שנצטוו מאתו, והוא מברך ע"ז ואומר ברוך אתה ה' וכו', "שהוא מדבר עמו לנוכח כדבר איש אל רעהו או שהוא לומד תורתו ובודאי כבוד ה' שרוי אז שם שע"ז נאמר בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך.

ויהיה לו לאדם דבר זה לשבח ותפארת עולמים בעוה"ב וגם בעוה"ז מועיל כל פעם להאריך ימי חייו ולהציל אותו מצרותיו, שזכה לשמש לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא כמה ראוי לו לשמוח שמחה עצומה עד מאד בעת שמקיים המצוה וגם אח"כ, וכמו שכתוב בתורה (פרשת כי תבוא פרק כח פסוק מז) תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל ופירשו המפרשים שראוי לו לאדם להיות שמח וטוב לב מעבודת ה' יותר מרוב כל התענוגים שיש במציאות, וכתבו הספרים על האריז"ל שאמר שזכה לרוח הקודש שהיה שמח בשמחת המצוה יותר משמחת ג"ע.

בפרשת מסעי (פרק לה פסוק כח) אמרה התורה במי שהרג יהודי בשוגג "פי בעיר מקלטו יושב עד מות הכהן הגדל ואחריו מות הכהן הגדל ושוב הרצח אל ארץ אחרת" דהיינו שהתורה מייעדת לרוצח בשוגג עיר מקלט עד מות הכהן הגדול והשאלה מדוע תלתה התורה את הרוצח בשוגג עד מות הכהן הגדול?

ורש"י מיישב (שם בפסוק כה) בפירוש שני, לפי שהיה לו לכהן גדול להתפלל שלא תארו תקלה זו לישראל בחייו.

ומקור דבריו ע"פ המבואר במסכת מכות (יא) ששם המשנה אומרת שאימותיהן של כוהנים גדולים היו מביאות לרוצחים בשוגג אוכל כדי שלא יתפללו הרוצחים בשוגג על בניהם הכוהנים הגדולים שלא ימותו כדי שיצאו לחופשי, ושואלת הגמ' שם וכי אם יתפללו הרוצחים בשגגה, הנמצאים בעיר מקלט, על מותו של הכהן הגדול, תפילתם תתקבל - והוא אכן ימות קודם זמנו?

והרי שלמה המלך אומר בספר משלי [פרק כו]: "כצפור לנוד, כדרור לעוף - כן קללת חנם [שהיא ללא סיבה] - לא תבא?"

ומתרצת הגמ': אמר ההוא סבא (זקן): מפירקיה דרבא שמיע לי (בשיבה של רבא שמעתי) שאין זו קללת חנם, אלא אכן יש תביעה כנגד הכוהנים הגדולים, על שהיה להן לבקש רחמים על בני דורן, שלא יבואו לידי תקלה, כהריגה בשגגה, ולא בקשן.

וצריך להבין מדוע רק הכהן הגדול נתבע על כך ולא שאר רבני וגדולי העיר?

והמהרש"א (שם) מיישב זאת שהדבר תלוי ביד כהן גדול יותר משאר הצדיקים שבאותו דור, כיון שלכך היתה לו תפילה מיוחדת ביום כיפור כמבואר בגמ' מסכת יומא (נג:) ומתפלל תפלה קצרה בבית החיצון יהי רצון מלפניך ה' אלהינו שתהא שנה זו, וכו'. א"כ גם כאן היה יכול ע"י תפילתו לבטל הגזירה שלא ייהרגו אנשים, והרשעים ישובו בתשובה ויבטלו מהם הגזירות. וכן מבואר בתרגום יונתן [במדבר להכח] שכהן גדול שלא התפלל ביום כפור בקדש הקדשים שלא יתקלו עם ישראל בעבירות קשות, ימות באותה שנה על שלא